

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., V TOREK, (TUESDAY), DEC. 7th, 1920.

ST. 289 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

KONGRES JE PRIČEL Z ZBOROVANJEM.

APROVIZACIJE NA DNEVNEM REDU. — NASELNIŠKO VPRAŠANJE BO ENO IZMED PRVIH, KI PRIDE NA REŠETO. — HARDING JE GOVORIL V SENATNI ZBORNICI.

WASHINGTON, 6. decembra. — Kongres je danes zopet pričel z zborovanjem. To zasedanje ne bo zelo živahno, kajti veliko število članov, posebno demokratičnih, je bilo pri volitvah poraženih, in že sedaj gledajo na dan 4. marca, ko se umaknejo iz zbornice.

Toda vse je pripravljeno za delo in pričelo se je delovati na preliminarnih načrtih za aprovizacije, ki bodo znašale okrog \$4.053.000.000. Takoj na drugem mestu stoji naselniško vprašanje in pričakuje se, da se bo veliko razpravljalo o načrtih za posojila, katerih naj bi bili deležni farmerji.

Naselniški komitej poslanske zbornice je danes poročal, da se strinja s predlogo kongresmana Johnsona, ki je predsednik tozadnega komiteja, glasom katerega naj bi se vse naseljevanje v Združene države za dobo dvet let popolnoma ustavilo. Izvzeti naj bi bili le bližnji krvi sorodniki onih, ki že živijo v Združenih državah in ki imajo prvi državljski papir. Johnson pravi, da se bo ta predloga vzela v pretres v najbližji bodočnosti.

Ako se sprejme ta predloga, bo postala učinkovita že v teku dveh mesecev.

Glasom predloge bi bili izvzeti bližnji sorodniki in osebe, ki so živele eno leto v Canadi, Mehiki na Kubi ali pa v Novi Fundlandiji. Vstop in bivanje za dobo šest mesecev bi se dovoljevalo potnikom in osebam, ki prihajajo v Ameriko v študijske svrhe.

Iz Sacramento, Cal., je danes dobil kongresman Johnson pismo od V. S. McClatchya, ki kot zastopnik neke organizacije, ki je ustanovljena, da vodi boj proti japonskemu naseljevanju, pravi, da medtem ko bi bilo glasom predloge ustavljeno skoro vse naseljevanje drugih narodov, pa se z ozirom na Japonce prepušča Japonci sami, da odloča, kateri in koliko japonskih naseljenec bo prihajalo v Ameriko.

Kot je znano, se daje to pravico Japonci v takozvani "gentlemanski pogodbi", katere pa Johnsonova predloga nikakor ne bi uničila.

Senat je zboroval samo 25 minut. Poslanska zbornica, ki je izgledala kot kaka žitna borza, kadar je barrantanje na svojem višku, pa je končala sejo v 50 minut.

Glas predsednika zbornice in drugih kongresmanov katerim je bila dana beseda, se je skoro popolnoma izgubil v splošnem vrvenju kongresmanov, medtem pa je v senatu vladala dostojanstvena tišina.

V poslanski zbornici čaka na rešitev 450 različnih predlog in resolucij in slične povodnji se pričakuje jutri tudi v senatu. Posamezni komiteji obeh zbornic so se takoj podali na delo.

Senatno zborovanje je otvoril podpredsednik Thomas H. Marshall, nakar sta bila zaprisežena dva nova senatorja, Carter S. Glass iz Virginije in J. Thomas Heflin iz Alabame.

Predno je bila senatna seja zaključena, je govoril tudi novoizvoljeni predsednik Harding. Dejal je, da medtem ko se je vedno zavedal stališča in odgovornosti, ki jo ima senat, pa pričakuje, da se bo senat vedno zavedal, da je on predsednik.

Nato se je zavzemal za sodelovanje in je prigovarjal, da se prihodnje tri mesece Wilsonove administracije izrabi, koliko se da.

Predno je pričel govoriti Harding, se je obrnil na predsednika zbornice senator Lodge, ter prosil, da da besedo "senatorju iz Ohio", rekoč, da je to prvi slučaj, ko je bil kak član senata izvoljen predsednikom Združenih držav.

V poslanski zbornici so uspešni kandidati skušali potolažiti kakih 200 pogorelih poslancev, ki so se povečini obnašali, kot da jih poraz nič ne boli. Dosedanji predsednik Champ Clark je v tem oziru vzbujal več pozornosti kot katerikoli drug član zbornice. Veliko republikancev in demokratov je prihajalo k njegovemu sedežu, da mu izreče svoje obžalovanje, da ne bo član prihodnjega kongresa.

Liga narodov je trmoglava.

Geneva, 6. decembra. — Liga narodov si nič ne prizadeva pomiriti ali zadostiti Argentino, ki je v soboto naznanila svoj izstop iz Lige.

Zbornica je soglasno sprejela predlog, da se popravi, ki jih je zahtevala Argentina, predloži posebni komisiji, ki bo rezultat svojih raziskovanj poročala zbornici šele, ko se snide v prihodnjem letu.

Argentina pa je zahtevala, da se z ozirom na popravke nemudoma nekaj ukrene.

Tudi poizkus canadiske delegacije, da se zavrže 10. člen Lige, ki določa, da mora vsak član Lige garantirati vsakemu drugemu članu integriteto teritorija, je bil pri položen na stran in bo tudi o tem razmotrivala posebna komisija.

Argentinska, ki je izstopila iz Lige, je dosledno zahtevala, da se tudi Nemčijo sprejme v Ligo. Umaknitev delegacije je spravilo na površje vprašanje, da-li bodo vedno odločale samo velike sile kot so Anglija, Francija, Italija in Japonska, ali pa bodo tudi manjše države imele isto moč. Kot se razume, ima argentinska delegacija za seboj tudi delegate drugih južno-ameriških držav, Bolivije, Urugvaj in Peru.

Baker bo moral dati pojasnila.

Washington, 6. dec. — Ta teden bo poklican pred kongresni vojaški komitej vojni tajnik Newton D. Baker, da pojasni, zakaj je zahteval, da se za bo dočle leto dovoli za vzdrževanje armade celih \$700.000.000, medtem ko se je v isti namen za tekoče leto dovolilo le \$393.000.000.

Zahtevalo se bo tudi, da pojasni, zakaj se vodi tako obširno kampanjo za rekrutiranje armade do najvišjega števila, ki je dovoljeno, t. j. do 175.000 mož, kar grozi dovesti do deficita, ki bo znašal nič manj kot \$150.000.000.

Kongresman Kahn iz Kalifornije pravi, da ako ima kake tajne informacije, ki ga opravljajo do tako mrličnega višanja oborožene sile Združenih držav, tedaj je njegova dolžnost, da o tem poroča pred komitejem.

"Ako vojni tajnik ne poda nikakih takih vzrokov za to obsežno rekrutiranje armade, tedaj bo kongres moral ukrepati, kaj se napravi.

Ako ima Baker kake informacije, katere smatra, da je treba obdržati tajne, tedaj se bo seja vršila za zaprtimi vrati. Nekateri so mnenja, da je japonski položaj tak, da je akcija vojnega tajnika upravičena.

Drugi so mnenja, da svetovni položaj nikakor ne upravičuje velike stalne armade, temveč da so militaristi vojnega departmanta odločeni ustvariti mogočno armado brez ozira na narodne potrebe.

POLOVICA AMERIKANČEV JE PAGANSKIH.

Chicago, 6. dec. — Miss Bertha Cond, ki je tajnica zveze krščanskih žensk in deklet, pravi, da se paganism v Ameriki viša in da je polovica ljudi v Ameriki, ki nimajo nikake vere več.

D'ANNUNZIO OSTANE NA REKI TRAJNO?

NJEGOVE ČETE SE BODO UMAKNILE Z OTOKOV KRK IN RAB, ITALIJA PA BO PRIZNALA KVARNERSKO REGENCIJO.

RIM, 6. decembra. — Neka brzovjavka, ki jo je prejel list "Epoca", pravi, da je kot rezultat obiska posebne komisije, ki jo je poslal italijanski parlament, prišlo do popolnega sporazuma z Gabrielom D'Annunzijem.

Brzovjavka dostavlja, da se bodo D'Annunzijeve čete umaknile z otokov Krk in Rab, v zameno pa bo Italija priznala kvarnersko regencijo.

(Iz navedenega poročila bi bilo sklepati, da bo Italija priznala D'Annunzijevo vlado na Reki, kar pa se nikakor ne ujema z rapalsko pogodbo, ki sicer določa ustanovitev neodvisne reške države, toda ne pod D'Annunzijevo upravo. — Op. ured.)

Wilson najbrže ne bo govoril pred kongresom.

Washington, 6. dec. — Ako predsednik Wilson svojega načrta ne predružači v poslednjem trenutku, tedaj ne bo osebno stopil pred kongres, temveč bo poslal osebno poslanico, ki bo prečitana senatni in poslanski zbornici posebej, kot je bila prečitana predsednikova poslanica tudi v preteklem letu in kot je bilo v navadi, dokler ni predsednik Wilson uvedel običaj, da je osebno stopil pred kongres.

Predsednik ni sicer komiteju senatorjev in kongresmanov, ki se je danes zglasil v Beli hiši, da ga obvesti o otvoritvi kongresa, dejal ničesar z ozirom na poslanico, toda delegacija je odšla vendar pod vtisom, da ne bo osebno stopil pred kongres.

Delegacija je vodil senator Lodge, ki že ni videl Wilsona, odkar je bila mirovna pogodba in Liga narodov poražena v senatu.

Komitej je bil sprejet v takozvani višnjevi sobi Bele hiše, ko je smeje vele delegaciji, da se naj vsede, je dejal: "Kot vidite, se ne morem shajati brez tretje noge."

Obisk je trajal le par minut, in predsednik ni nikomur podal roke niti pri vstopu niti pri odhodu.

MNOŽICA JE HOTELA LINČATI NAPADALCE DEKLET.

Santa Rosa, Cal., 6. dec. — Množica, sestojča iz 300 oseb, je sinoči obkolila okrajno ječo v Sonoma, kjer so zaprti štirje moški in ena ženska, ki so bili aretirani po velikem boju s policijo, v katerem so bile tri osebe ubite, ena pa ranjena. Do boja je prišlo, ko je policija skušala aretirati neke moške, ki so bili obdolženi napada na več deklet v San Francisco.

Mrtvi so: detektiv Jackson, šerif Petray in detektiv Dorman. George Boyd, ki je obdolžen, da je ubil omenjene varnostne uradnike, ki so ga skušali aretirati, se nahaja v ječi teško ranjen. Poleg njega so zaprte še tri osebe, o katerih se trdi, da so se posluževale izredno premetene načina za lovitev mladih deklet. Množica, ki se je zbrala pred ječo, je raznapadalski bandi nahajalo osem grajal in grozila več ur, in moških, nakar je policija iskavila je dalj časa, da jo je policija še ostale tri. Trojica, ki se je razgnala. Danes se bodo nahajala v tukajšnji okrajni ječi pripeljali iz San Francisca tri črni, je bila najbrže deležna napada, o katerih se misli, da padov na dekleta.

Konstantin odpotuje v Atene.

Lucerne, Švicar, 6. dec. — Bivši grški kralj Konstantin se je danes definitivno odločil, da v petek ali soboto odpotuje na parniku "Brindisi" proti Atenam.

Atene, 6. dec. — Volilna poročila, ki prihajajo iz raznih delov dežele, izkazujejo, da je pretežna večina ljudi glasovala, da se Kralj Konstantin, katerega so izgnali zavezniki vsled njegovih pro-nemških simpatij, zopet vrne na grški prestol.

Earl Granville, angleški poslanik v Atenah, je danes izjavil, da bo Anglija v slučaju, da se vrne Konstantin, odrekla Grški vso nadaljno finančno podporo.

DUNAJČANI PROTI DRAGINJI.

Dunaj, 6. dec. — Danes se je vršila velikanska demonstracija proti draginji. Cena hrani in obleki se je v teku zadnjega pol leta zvišala za 60 procentov. 25.000 vladnih uslužbencev bo jutri zastavkalo, ker se ne ugodijo njihovim zahtevam za zvišanje plač. V Badenu so danes štrajkujoči bančni uslužbenci napadli mestno hišo ter razbili več kavaren in hotelskih jedilnic.

1500 OVAC ZGORELO.

St. Paul, Min., — V ognju, ki je uničil štiri velike kolibe in 40 tovornih vagonov, je zgorelo 1500 ovac. Škoda se ceni na \$70.000. 6000 ovac pa se je rešilo.

bodo spoznale Boyda kot njih napadalca.

Prvi sličen napad na dekleta v San Franciscu je policiji naznanila 24. novembra deklica, ki je ponoči skočila skozi okno neke hiše, kjer so jo držali za prto napadalci, in kjer je bila podrejena najhujšim poniževanjem. Povedala je policiji, da se v hiši nahaja zaprto še eno deklet. Policija je napravila pogon na omenjeno hišo, in poslala najdeno deklet v bolnišnico ter aretirala pet moških. Dekleta sta izpovedala, da se je v hiši zbrala pred ječo, je raznapadalski bandi nahajalo osem grajal in grozila več ur, in moških, nakar je policija iskavila je dalj časa, da jo je policija še ostale tri. Trojica, ki se je razgnala. Danes se bodo nahajala v tukajšnji okrajni ječi pripeljali iz San Francisca tri črni, je bila najbrže deležna napada, o katerih se misli, da padov na dekleta.

RUSKI VTISI.

(Dalje.)

Najboljši govornik kar se tiče forme, je bil neki kmet, ki ni bil komunist, in ki je bil očividno literarno obdarovan: govoril je počasi, pazno tvoreč svoje stavke, in dajoč jim originalen in nekoliko poetičen smisel. Govoril je v prilog bolj znanstvenega poljedelstva: "Vojna je zanikanje civilizacije, toda naučila nas je mnogo, kajti nekateri izmed nas smo kot jetniki v Nemčiji videli, kako Prusi dosežejo obilne pridelke iz peščene zemlje, ki je celo slabša kot naša." Neki komunist mu je odgovoril, da je zasebno obdelovanje zemlje brezupno, češ, da kmetje gledajo na sovjetske poučevalce kot na anti-Kriste, in da je edino upanje v tem, da se razvijejo komunistične kmetije.

Med odmori debat so se posamezni delegatje zelo radi pogovarjali o svojem delu. Neki delegat mi je pripovedoval o skoro neverjetnih rezultatih, doseženih v tovarni, kjer je bil on zaposlen, izza časa po revoluciji; bila je to municijska tovarna. Tekom prvih let vojne je bilo zaposlenih v tovarni približno 17.000 delavcev, ki so dnevno producirali približno pet deset pudov municije. Sedaj dela v isti tovarni le kakih 9000 mož, ki proizvajajo okrog sto pudov municije na dan, in poleg tega se napravi še veliko drugih važnih reči.

Pod starim režimom je bilo polovico delavcev, ki so služili kot kuhi, kočijaži in služabniki tovarniškega štaba mesto da bi delali v tovarni. Uprava ali štab tovarne se je vsled dezertacije izza revolucije znižal od 54 mož, na devet mož, toda teh devet se je zavzelo, da znanstveno in izvežbajo nekatere izmed zmogljivejših delavcev.

Delavci sami so zgradili svoje družabne prostore, ozkotirno železnico, in dvanaest izmed njih se je spravilo nad neko razbito lokomotivo, ter jo v svojem prostem času popravilo, tako da se je produkte lahko vozilo v Moskvo.

Jaz bi bil dvomil nad resničnostjo tega uspeha, ako bi me ne bil delegat resno in ponovno povabil, da naj pridem sam in si vse na svoje oči ogledam. Na nesrečo pa je bila razdelja prevelika.

Nek drugi delegat mi je pripovedoval o stanju enake skupine štirih velikih bombarnih tovarnih, ki so izza leta 1918 zvišale produkcijo za štirideset procentov, in ki so upali doseči popolno stopnjo produkcije v tem letu, ako bodo delavci dobivali živilsko količino živeža, ki je določena "orožnim" delavcem.

T. j. onim, katerih delo je potrebno za zmago na fronti. Ena izmed teh tovarnih je pred kratkim upeljala električno silo potom kurive šote. Delegat je bil poln navdušenja nad delno doseženim rezultatom in sedaj rabi neko bolj oddaljeno šoto, se je delalo na načrtu, da se izpolje in da se upelje električno silo še v eno nadaljno tovarno.

Delegat mi je povedal, da so tudi v njegovem kraju pričeli z gradnjo ozkotirne železnice. Ta dva moža, oba polna življenja, ambicioznost, inteligentna in misleča le o velikih načrtih za povzdigo produkcije v indu-

striji, sta bila tipična za vlogo, ki jo igrajo komunistični delavci. Kot je naloga komunističnih prostovoljcev v komunistični armadi, da vodijo, navdušujejo, da ulivajo življenja v običajno rusko počasnost, in da so vzgled požrtvovalnosti in vztrajnega dela, ko bi drugi pocepali od utrujenosti, tako morajo delati komunistični delavci doma. Pomnite pri tem, da za to veliko prizadevanje ne dobijo povračila v obliki profitov, temveč samo v obliki veselja do ustvarjanja dela.

V mojih pogovorih s kmeti sem v prvi vrsti skušal dognati, kakšnega mnenja so o sistemu rekviriranja. Kmetje ne plačujejo nikakih davkov, nikake najemnine, nobenih obresti od dolga, in ponavadi so se izza revolucije njih mala ravna posestva tudi nekoliko povečala. Na drugi strani pa morajo izročiti preostanek njih pridelka vladi, ki vzdržuje monopol v kupitvi žitom. Za vsakega člana kmečke družine, ki je nad eno leto star, se dovoli 40 funtov rži na mesec, kar se zdi da je več kot je potrebno. Isto tako se ravna z ozirom na krmo, oves, lan in krompir.

Preostanek se preceni po sovjetskimi ceni, ki tvori komaj majhen odstotek spekulativne cene. Teoretično bi moral kmet za izplačani denar dobiti čevlje, blago in vse drugo, kar potrebuje po nominalni sovjetski ceni, toda v resnici pa je te reči jako težko dobiti, in denar, ki ga dobe kmetje za svoj preostanek, je torej skoraj brez vrednosti.

Kmet je nadalje tudi opravičen, da za dve tretjini rekviriranega preostanka svojih pridelkov dobi drugih predmetov v zameno kot blago, olje, sol itd., toda tudi teh reči dobijo jako redko zadosti. Če je preostanek poljskih pridelkov velik, tedaj je gotovo, da kmet ne dobi povrnjenega vsega v obliki drugih reči, in izguba je neizogibna. Toda navzile temu niso prizadežni mali kmetje, katerih preostanek pridelkov je majhen, in mor da dobijo celo več kot pa dajo.

Neki kmet silne rasti, mlad mož prijaznega obraza, ki je bil komunist kot je navada pri mlajših, mi je pripovedoval, kako se je stvar vršila v njegovi vasi. Vas je obstajala iz 222 oseb ali kakih 46 družin in je dala vladi le kakih 1000 funtov rži, ki je bil glavni pridelek vasi. Gotovo je, da bo vas dobila več obleke, parafina, da ne govorimo o prosti šoli in drugih državnih uslugah, kot pa je bil vreden ta davek v obliki žita. Nad tem sistemom obdavčenja se v prvi vrsti pritožujejo bogatejši kmetje v severni zoni, ki niso bili nikdar komunistični, kajti oni morajo izročiti državi velik preostanek in ne dobijo nazaj njegove polne vrednosti.

Vojna je v splošnem prekinila rekviriranje, ko so mladi vojaki prihajali na dopust in odhajali zopet nazaj v vojsko. Gotovi deli polj so se zaznamovali kot davek in ko so kmetje želi po teh določenih poljih, so dejali: "To je za tovariše", misleč pri tem odsotne vojake v rdeči armadi, in polagali požeto žito na stran.

(Dalje prihodnjič)

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.
CLEVELAND, O., V TOREK, (TUESDAY), DEC. 7th, 1920.

104

PROTESTI PROTI KRIVIČNI REŠITVI JADRANSKEGA VPRAŠANJA.

IZ GL. URADA J. R. Z.)

Centralni in izvrševalni odbor J. R. Z. sta že podala svojo izjavo glede krivične rešitve jadranskega vprašanja in odprto povedala svoje stališče napram sporazumu med oficijelno Italijo in Srbijo. Izjavo je lahko čital vsak ameriški Jugoslovian, ker poslali smo kopije te izjave na vse jugoslovanske časopise v Ameriki in jih prosili, da jo priobčijo.

Jugoslovansko Republičansko Združenje je povzelo tudi primerne korake, da obvesti predsednika Wilsona in njegovo administracijo o nezadovoljnosti ameriških Jugoslovianov o tem krivičnem sporazumu med Italijo in Srbijo in danes smo prejeli iz Washingtona, od državnega tajnika pismo sledeče vsebine:

Mr. F. S. Tauchar,

Secretary, The Yugoslav Republican Alliance,
Chicago, Illinois.

Sir:

The receipt is acknowledged by reference from the White House of your letter of November 21, 1920, addressed to the President, expressing the appreciation of the members of your Organization for the position taken by President Wilson in regard to a settlement of the Adriatic question, and also voicing your disapproval of the settlement recently agreed upon by representatives of the Italian and Serbian Governments.

I am, Sir,

Your obedient servant,

For the Secretary of State:

(Podpis) T. HOWLAND SHAW.

Skoro brez izjeme vse ameriško jugoslovansko časopisje se je zgražalo nad zavratnim izdajstvom Slovencev in Hrvatov od strani srbske vlade in kamorkoli pride človek, povsod sliši go-drnjanje in preklinjanje srbske vladne kaste, ki je prodala Slovence in Hrvate Italijanom.

Ameriški Jugoslovani odločno protestirajo proti tej krivični in nesramni mašetarji in dasi do današnjega dneva še ni-mno prejeli listov iz domovine, so vendar prišle med svet vesti o izgreduh v Zagrebu, Ljubljani in celo v Beogradu, in po tem je soditi, da narod v domovini se ne bo vklonil kar tako tej za-hrbtni prodaji.

28. novembra je narod izrekel svojo zadnjo besedo in izvo-lil svoje zastopnike v ustavotvorno skupščino, ki se ima sestati 12. decembra. Natančni rezultat volitev še ni znan, ampak vse

zgleda tako, da so reakcionarji ostali v sedlu, da se narod ni za-vedal udarca, ki jim ga je kadala ravno ta stranka.

Zadnja beseda seveda še ni spregovorjena in izvoljeni po-slanci, če poznajo sentiment ljudstva in milijona ameriških Ju-goslovianov, bodo zadnji trenutke spregledali in dali novi vladi tako formo in ustavo, da bo narodu razvezala roke.

Kdor je čital pogodbo, sklenjeno med Italijo in Srbijo, ki je bila priobčena v naših glasilih, je lahko opazil, da se je srbska vlada zavezala, da bo ZA VEČNO priznala ta sporazum med Italijo. To pa seveda pomeni, da je izdajalska kraljevera srbska vlada pripravljena tudi z orožjem in svinčenkami, zaporji in ba-tinami krotiti slehernega Slovence ali Hrvata, ki je njen držav-ljan, če bi le skušal delovati na to, da se sedaj na štiri dele razdeljeni Slovenci kedaj združijo pod eno vladno.

In zakaj je ravno srbska vlada tako hitela s tem sporazu-mom, da razdeli Slovence, da jim ukrade njih biser in dostop do morja, da jih na ta način pocepi in oslabi, ker oslabljeni je ved-no lažje držati v submisiji kot pa močnejše?! Ali nismo ves čas obstoja Republičanskega Združenja predbacivali Pašiču, da je prodal Slovence Italijanom in vključ temu, da ima Pašič v A-meriki svoje zastopnike in detektive, ni nikoli oficijelna Srbija tega zanikala.

Veliko-srbijanci so se bali teh volitev in strah, da ne zmaga republičanska ideja, strah da ne postane Jugoslavija republika, ki ne bi nikdar podpisala takega sramotnega sporazuma med Italijo, jih je privedel do tega, da so ravno v tistem momentu, ko je vse izgledalo, da bodo ovrženi vsi tajni pakti in roparski sporazumi med raznimi vladami, ko je šlo v prilog pravične reši-tve jadranskega vprašanja, prodali primorske Slovence in Hr-vate v sužnost italijanske vlade.

Mi živimo v dvajsetem stoletju in zgodovina nam jasno kaže, da ni nobena stvar na svetu večna, da je vse minljivo. In kakor je padel mogočni ruski carizem in ž njim najbrutalnejša avtokracija na svetu, tako je mogoče tudi, da pade zgradba, ki so jo postavili na pesek Pašič, Protič, Vesnić & Company.

Razni Vuki in Brankoviči naj nikoli ne pozabijo, da zakoni narave še vedno delujejo in da je vsaka vlada nemogoča brez volje naroda.

Pravljica o zvonu.

(Dalje)

Zato ni bilo nič čudnega, če je bor-na peščica braniteljev začela kmalu omagovati. Stevilo zdrav-kih je kopelo, kup mrličev in ranjenecv pa je naraščal kakor kvas. V hip so Turki zarjuli in eden njihovih poveljnikov je planil proti cerkveni lopi; toda tik pred zvonikovim podstav-kom se je pognil, da ni bilo nikjer več sledu o njem. Ko so Turki to videli, so za trenotek prestrašeni obstali, potem pa so zagnali silen hrup in so z vso močjo navalili na cerkev.

Še drugega je pogoltnila zem-lja in celo tretjega a tega samc do pasu. Vsi ostali pa so se-žali po krščenih glavah, da je tekla kri v širokih curkih na vse strani. Sneli so zvon in ga spustili na tla, pa so ga odpelja-li na najlepšem vozu, kar so jih premogli.

Nekaj jih je šlo za vozom,

nekaj se jih je razkropilo po vasi, nekaj pa jih je ostalo pri cerkvi, kjer so med onemoglimi dekleti in ženami pasli razdiv-jane strasti. Cerkovnik je ležal med ranjenci in mrličih ter se je vil v silnih bolečinah; kajti v boju mu je divjak odsekal pod lehtjo desno roko. Bil je tako zagoden med človeška trupla, da se ni mogel niti ganiti — in je moral gledati, kako so Turki pograbili Leno in uganjali ž njo vse, karkoli se jim je poljubilo. Ko so se je naveličali, ji je ne-kdo odsekal glavo, da je bila ta-ko razdejana njena lepota do zadnjega drobca.

Ko je minila največja groza in je drhal oddivjala dalje, so se začeli polagoma zbirati ljudje a bilo jih je tako malo, da so vsi lahko našli zavetje v senci ene same lipe. Cerkovnik je pove-dal svojo zgodbo in vse se je čudilo, a sveta ni vedel nihče.

Ko so pokopali mrliča, so se lotili dela in so nosili in zbira-li skupaj razdejane reči ter raz-kropljeno živino, da bi se malo pripravili na zimo.

Polagoma se je začelo staro življenje po običajnem redu. Ljudje so delali in se množi-li ter so opravljali tlako in da-jali desetino po postavi, da bi na ta način odvrnili od sebe je-zo božjo. Ko pa se je tretji-krat vrnila binkoštna nedelja, je videl deček, ki je bil še čisto brez greha, belo kravo, ki je imela čudno lep zvonec pod vr-atom. Pas, na katerem je vi-sel, je bil rdeč, zvonec sam pa se je lesketal tako nebeško le-

po, da je bil otrok kar omamljen njen in siv, edina živa priča o-nih strašnih dni.

Deček se je prestrašil in zbe-žal, a za seboj je čul jok in zvo-njenje — vedno rahleje, dokler ni docela potihnilo. Ko se je ozrl, ni videl ničesar več. Pove-dal je ljudem ta dogodek in glas goče razločiti od navadne skale. Pozimi so odkrivali ljudje, ki so o čudežni prikazni je krožili od prihajali v cerkev, sneg s čev-ust do ust, ne da bi se bil kje pojavil človek, ki bi mogel raz-olmčiti to stvar. Čas pa je potekal in je odevale s pozablje-lej, kadar je odzvonil, pomoll-njem sproti vse važne in nevaž-mlalce za njegovo dušo; potlej ne dogodljaje. Toliko let je že pa je šel na grob nesrečne Lene minilo, da je bil cerkovnik zgrb (Nadaljevanje na 4. str.)

STE LI STORILI SVOJO DOLŽNOST?

Ali ste pomagali vaši trpeči družini v starem kraju?
Ako ste ji, tedaj jo ne pozabite v bodoče.

NE POZABITE

da niste bili pri nas še nikdar prevarani. Naša postrežba je bila vedno najboljša. Pošiljajte ves denar vedno le preko nas. Nikdar vam ne bo žal, kajti naše cene so najnižje in izplačamo denar v starem kraju v najkrajšem času, kar vam lahko z lastnoročnimi podpisni prejemnikov dokažemo.

SPREJEMAMO TUDI DENARNE VLOŽKE PO 4% OBRESE.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodnih črt. Našim potnikom preskrbimo potne listine in vse potrebno za potovanje, in sicer BREZPLAČNO.

Dobimo vam družino iz starega kraja v najkrajšem času in opravljamo vse javne notarske posle.

Kadarkoli kaj potrebujete, pridite osebno, ali pišite na:

NEMETH STATE BANK

IVAN NEMETH, Predsednik.

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Brezplačne preiskave in po-svetovanja - ta teden

Zavedam se, da je v Clevelandu in v bližnjih mestih na stotine ljudi, ki trpijo radi kake zastarele, nerazvorne ali komplicirane bolezn-i, ki potrebuje pažljivo dobera zdravnika. Ako pridete v moj urad ta teden, vas bom natančno preiskal brezplačno in vam naravnost razodel, kaj vam je. Ako vidim, da vas sloh ni mogoče več ozdra-viti, ne bom sprejel vašega slučaja. Mnogo mojih bolnikov je ozdra-vilo pri meni, dočim jim drugi zdravniki, katere so obiskavali, niso mogli ničesar pomagati; v resnici so poskusili vse načine zdravljenja predno so prišli k meni.

Pojdite k pravemu zdravniku - Ne bodite bolni.

Že leta in leta zdravim akutne in zastarele bolezni moških in žensk. Ko me le enkrat obiščete boste takoj spoznali zakaj dobivam rezultate v dosledno kratkem času. Jaz odstranim resničen vzrok in simptomi izginejo. Vsem bolnikom, ki prično z zdravljenjem ta teden bom računal mnogo manj, v resnici polovico manj, kot na-vadno. Pridite danes ter zadovoljite sami sebe. Jaz specializiram v zdravljenju novih in zastarelih bolezni kot so: krvni, kožni, ali ner-

vozni neredi, želodčne, črevesne in ledvične nadloge, tudi revmatizem, bolezni v križu ali sklepah, glavobol, zabasanost, vrtočlavost, izpahki in katarji v nosu, glavi in grlu. Moje najboljšie priporočilo so moji nekdanji bolniki, ki pošiljajo k meni druge z vsakim dnem. Bolnikom zunaj mesta, se da točno pozornost, tako da se lahko vrnejo isti dan. Ne zdravi se nikogar pismenim potom. Prinesite ta oglas, kadar pridete.

REZUL-TATI ŠTEJEJO

URADNE URE:

Od 9. dop. do 8. več.

DR. KENEALY

OB NEDELJAH

Od 10. dop. do 2. pop.

647 EUCLID AVE.

DRUGO NADSTROPJE

CLEVELAND, O.

Vrata zapadno od Star gledališča

REPUBLIC BLDG.

Vrata vzhodno on Bond's trgovine

PRIDITE K MENI DANES.

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

Tretje poglavje.

V septembru sem odpotovala s starši v Goedeoloe. Potovali smo iz pešte s posebnim vlakom in jaz sem prebila dveurno vožnjo v istem oddelku, kakor moji konji, ki so bili jako nemirni in so se dali pomi-riti samo, če sem bila jaz blizu njih.

Cesarica nas je pričakala na kolodvoru; bila je na konju in še sedaj se spominjam, kako prekrasna je bila videti tisti jesenski popoldan. Vesela je bila, da me zopet vidi, in papa in mama sta bila zelo zadovolj-na vsled njene očividne naklonjenosti.

Goedeoloe je lovski grad na Ogrskem in last avstrijskega cesarja. Poslopje je velika, dolga, nizka zgradba, s kupolastimi stolpi; v njegovi bližini so veliki gozdovi, tik zraven njega pa neke vrste peščena goš-čava. Elizabeta nam je sama pokazala naše sobe, vendar ni večerjala z nami in jaz je nisem videla do drugega jutra, ko sem dobila sporočilo, da naj pridem v njene sobane.

Teta Cissi mi je ljubeznjivo voščila dobro jutro nato pa mi je velela sesti. "No, Marija," je pričela, "sedaj vidiš, da sem izpolnila obljubo, da te povabim semkaj. Ali se pa tudi spominjaš, da sem ti nasve-tovala, ko smo se ločili v Feldafingu, da bi ostala tu-kaj do božiča?"

"Kako bi mogla to pozabiti?" sem vzkliknila. Elizabeta se je nasmehnila. "Sklenila sem, da te bom še vse več videla. Tvoj oče je moj najljub-ši brat, tvojo mater ljubim in občudujem in želim za te storiti, kar največ v mojih močeh. Ali moja

služba, Marija, ni lahka, ona zahteva več, kar navad-no dekle ne more izvršiti. Ti si moje krvi in to dela mogočno vez. Moje dostojanstvo kot avstrijska ce-sarica ne more nikoli narediti pregrade med nami. Jaz ti bom vedno teta Cissi, ti pa boš vedno moja draga mala Marija, ki me je videla jokati in ni tega nikomur povedala."

Stisnila mi je roko in nadaljevala: "Ali poslu-šaj, otrok moj. V Goedeolu je treba vsako uro v dnevu imeti samo eno stvar pred očmi: Ne govori o ničemer, kar vidiš ali slišiš, in tvoji odgovori na vprašanja morajo biti "Da" ali "Ne vem."

"Nameravam te popolnoma obvarovati vseh dvornih intrig in želim, da bi se čuvala moje dvorni-ce grofice F.—, ki je sedaj kakor vohunka."

"Dokler se ne prične lov na mlade lisice, želim da bi obojevala in večerjala z Valerijo. Ljubi te, in prepričana sem, da se ne boš branila ugoditi otrokovi želji."

"Upam pa, Marija, da te nisem vznemirjala s tem, kar sem ti povedala," je pristavila nalahko. "Našla boš tukaj jako mnogo zabavnega; sedaj poj-di z menoj, razkazati ti hočem nekaj Goedeolla."

Elizabeta me je peljala z svoj mali zasebni cir-kus, ki je bil natančen minijaturen posnetek velike-ga. Kakor mislim, mora biti v naši rodovini nekako nagnenja za cirkuse, kajti oče vojvoda Maksimilijan je imel v Monakovem cirkus, ki je v njem sam igral v neizmerno zabavo svojih sorodnikov; in kar se ti-če mene, moram priznati, da imam neko ljubezen do žaganja. V Goedeolu je bil poseben cirkusov ravnatelj po poklicu in mnogo dobro izvežbanih cirkusnih konj, ki so se priučili vseh trikov visoke šole. Zale živali so bile to, in bil je v resnici prekrasen pogled videti teto v njeni črni žametasti obleki jahati na malem arabcu okrog kroga, dasi je bila to nekoliko nenavadna zabava za cesarico.

Lov se je bil prvi dan pričel ob petih zjutraj, mi pa smo bili že davno prej pokonci. Peljala sem se s

cesarico do sestajališča, kjer so nas čakali konji, od-tam pa sva imeli pol ure ježe do kraja, kjer so se zbi-rali lovci. Grof Nikolaj Esterhazy, ki je bil vodja psov, in je bival v Megyaru blizu Goedeolla, je po-zdravil cesarica takoj ob njenem prihodu, mene pa je počastil z dolgim pogledom.

"No, baronesa," je rekel, "ali se spominjate, ko ste me pred nekaj leti videli?"

V hipu sem se spomnila temnookega jezdecu na Dunaju, ker mi pa robato vedenje grofa Nickyja ni bilo všeč, sem rekla hladno: "O, da vedno se spomi-njam ljudi, ki zijajo tako robato kot vi." Nasmejala se je in rekel nekaj s tihim glasom Elizabeti, ki se je nasmehnila, za tem pa nas je kmalu obdala mno-žica gospodov, ki jim je bilo vsem na tem, da jih je cesarica opazila. Med njimi so bili Aristid Baltazzi, zali grof Elmer Louis Batthyany, sin proslule žrtve ogrske revolucije. Njegov oče, Louis Batthyany je bil od cesarja na smrt obsojen, pa je utekel rablju s tem, da je sam sebe zastrupil v ječi, in potrta grofi-ca je pustila sinova pri sebi, da ne bosta nikdar, pod nobenim pogojem govorila s Francem Jožefom.

Cesarica je imela Batthyanyja jako rada; Elizabeta, ki je vedno koketirala z revolucionarno stranko, je počastila grofa Elemeryja Batthyanyja z mnogimi dokazi svojega prijateljstva.

Grof ni nikdar pozabil svoje prisege, dasi je ze-lo pogosto videl cesarja na lovu, se ni nikdar na noben način odzval njegovi navzočnosti, in cesar Franc Jo-žef te odkrite surovosti nikdar ni štel v zlo; jaz ce-lo mislim, da je še občudoval vedenje ogrskega ple-menitaša. Ta je bil najzlašč človek, kar sem jih kdaj videla; njegov otožni obraz ga je že sam delal zani-mivega in romantičnega. Grof Elmer je bil zelo lju-bezniv do mene; dana mi je bila prilika, da sem ga velikokrat videla. Pogosto sva jezdila skupaj in te-koem teh prijetnih dni je najino prijateljstvo postalo polagoma podobno ljubezni. Neko jutro, ko sva jez-dila pod orumenelimi drevesi, me je grof zaprosil naj

se poročim z njim. Dati mu seveda nisem mogla no-benega gotovega odgovora, kajti moja dolžnost do ce-sarice mi je samo dovoljevala reči: "Ne vem."

Bistri Elizabetin pogled ji je hitro razkril mojo skrivnost, ker na poti nazaj v Goedeollo me je čisto naravnost vprašala, kako mi je Elmer všeč.

"Gotovo mi je jako mikaven," sem zajecljala.

"Ali bi ga vzela?"

"Oj, teta Cissi, tega mi ni mogoče takoj odgo-voriti."

"No," je rekla veselo, "skoraj bi mislila, da bi bila dobra možitev; ti bi lahko vplivala nanj, da bi se sprijaznil s cesarjem. Verjemi, draga Marija, Elmer kot tvoj soprog bi bil očarujoč."

"Zakaj pa?" sem vprašala.

"Ti bi že kmalu vedela, zakaj, če bi se poročila z njim," je nadaljevala teta.

Zaupala sem te zaupne opazke grofu Nickyju Esterhazyju ter ga vprašala, ali je bilo kaj strašne-ga v prejšnjem Elmerjevem življenju. Nicky je bil jako dobre volje spričo mojega vprašanja in je de-jal:

"Vedite baronesa, vse kar morem reči je to, da v Barthyanyjevi preteklosti ni nič strašnega. Sa-mo njegovo zdravje je, ki mu zabranjuje ženitev." Nato pa je postal resnoben in se pripomnil: "Vaša teta je silno sebična; ona Vas hoče imeti čisto samo za sebe in celo ako bi Vas jaz prosil za ženo, bi vas ona gotovo svarila pred menoj."

Na lov smo zahajali trikrat na teden, da je bilo kaj prijetno. Elizabeta je bila na konju res kras-na. Lasje so ji bili spleteni okrog glave, na glavi pa je nosila visok klobuk; obleka se ji je tesno prilagala, vsakokrat kadar je jezdila, so jo zašili vanjo. Sivi-lja ji je potem, ko je imela korzet oblečen, prišla ob-leko nanj; vzroka te čudne buhe si nisem mogla ni-koli raztolmačiti. Cesarica je nosila visoke čevlje z vrvicami in moškimi ostrogami; na roko si je na-(Dalje prih.)

POLOM

(Dalje)

kolone, ker jim je okolica znana.

"Vseeno," je dejal Jeau Maurice, ko sta se vračala zlagat sator, "trije vrli dedci so, če so hodili štiri milje čez polja, da nas obveste."

Mladi mož mu je pritrdil, in ker je tudi on poznal te kraje, se je strinjal z nimi; smrten nemir ga je mučil ob misli, da Prusi marširajo skozi dieuletske gozde na Sommauthe in Beaumont. Truden se preden se je marš pričel, z gladnim želodcem, srce v škripih strahu, je bil sedel, in že v jutranjem polmraku tega dne je slutil, da mora prinesiti še strašnih reči.

Obupan, da ga vidi tako bledega, je vprašal korporal očtovsko:

"Ali ti še vedno ni bolje, kaj? Mar te noga še zmirom nadleguje?"

Maurice je odmajal z glavo. Njegova noga je bila v teh širših čevljih odločno boljša.

"Torej si lačen?"

In ko je Jean videl, da ne odgovarja, je skrivaj potegnil enega svojih dveh suhorjev iz telečnjaka; nato se je mirno zlagal:

"Na! Prihranil sem ti tvoj del... Svojega sem pravkar pojedel."

Dan je napočil in 7. armadni zbor je ostavil Oches, da odkopira preko Besace-a, kjer bi bili morali nočevati, v Mouzon.

Najprej je bil odšel tisti njihov strašni tren v spremstvu prve divizije; in dočim so trenski vozovi s svojo dobro zaprežo čilo opravljal pot, so se rekvizičiji — po večini prazni in brezkoristni, zakasnil, ponajveč v so. teski Stonne.

Cesta se dviguje, vzlasti za selom Berdiere, med gozdnatimi griči, ki jo razgledujejo. Okrog osme ure, prav tisti hip, ko sta se naposled odpravili tudi ostali dve diviziji, je prišel Mac Mahon, ves srdit, da najde čete tu, dočim je mislil, da so že jutraj odšli iz Besace-a, odkoder je ostajalo do Mouzona še nekaj kilometrov poti. Imel je živahno prekanje z generalom Douai-em! sklenila sta, da naj prva divizija in tren nadaljuje, ta marš proti Mouzonu, ostali dve diviziji pa naj kreneta na Raucourtsko in Autrecourtsko cesto ter prekorčita Meuso pri Villernu, da jih ta neokretna in počasna avantgarda ne bo ovirala. Zdaj so se torej pomikali proti severu, pod pritiskom naglice, s katero je hotel maršal imeti reko med seboj in med sovražnikom. Zvečer so morali biti za vsako ceno na desnem bregu. In arijergarda je bila še v Oches-u, ko je neka pruska baterija zopet pričela včerašnjio igro ter z daljnega griča v okolici Saint-Pirremont-a oddala nekaj streliv.

Izprva so po nespeti odgovarjali ogenj; nato so se zadnje čete umaknile.

Do blizu 11. ure je 106. polk

počasi sledil cesti, ki se vije po Stonnski soteski med visokimi kopami. Na levi se dvigajo goli, strni grebeni, dočim se na desni spuščajo gozdi po manj krutih pobočjih. Solnce je zopet sijalo in zelo toplo je bilo postalo v tej ozki dolini, ki jo je težila moreča samota. Odkar so pustili za seboj Berliere, ki ga nadzira visoka mračna kalvarija, ni bilo več nobenega bivališča, srečali niso nobene živice, niti ne živine, da bi se pasla na travniku. In vojaki, trudni in sestradi, se izza večerjajnega dne, neprespani in nenasičeni, so se vleki brez poguma, srce prekipeljavajoče od topega srda.

Takrat, nenadoma, ko so se bili pravkar ustavili pokraj ceste, je zagrmel na desni top. Vsak pok je bil tako razločen, tako poln in globok, da boj ni mogel biti dalje nego dve milji. Učinek na moštvo, ki je bilo na veličano umikanja in razburjenja od čakanja, je bil nenavaden. Vsi so naglo vstali ter pozabili svojo trudnost: zakaj ne marširamo? Hoteli so se biti, rajši si dati razbiti glave, kakor še dalje bežati v tem neredu, ne vedé kam in zakaj.

General Bourgoin-Desfeuilles se je bil baš podal na bližnji grič na desni, v spremstvu polkovnika de Vineuil, da razgleda okolico. Videli so jih že tam gori med dvema gozdčikoma, kako namerjata daljnogled; in adjutant, ki je bil z njima, se je kmalu vrnil s prošnjo, da jima naj pošlje prostovoljnike, ako so še tukaj. Tudi nekaj vojakov, Jean Maurice in drugi, se je pridružil za slučaj, če bi bilo treba kakšne pomoči.

Kakor hitro je general zagledal Sambusa, je vzkliknil:

"Kakšen proklet svet je to, s temi brezkončnimi griči, in gozdi? — Slišite! Kje je pravzaprav to, kje se bijo?"

Sambuc, kateremu se Ducat in Cabasse nista ganila od strani, je prislunil in brez odgovora za trenotek pozorno razgledal široko obzorje. Tudi Maurice, ki je stal poleg njega, je motril pokrajino, ves zavzet nad dolinami in šumami, ki so se neizmerno razvijale pred njegovimi očmi.

Bilo je kakor brezkončno morje z ogromnimi, počasnimi valovi; gozdi so škropili žolto zemljo z mračnim zelenjem in daljni griči so se pod žarom solca zavijali v rdečkasto soparo. In ne da bi se videl na jasnem nebu tudi le majhen oblček dima, so neprestano grmeli topovi, kakor da v dalji divja naraščajoča nevihta.

"Tu na desni je Sommauthe," je dejal Sambuc naposled ter pokazal na visok grič, ovenčan z zelenim listjem. "Yoncq je tam na levi. Bijo se pri Beaumontu," je potrdil Ducat.

General je mrmral gluhe besede.

"Beaumont, Beaumont. — v tej prokleti deželi človek nikdar ne vé..."

Nato je dejal glasno:

"In kako daleč odtod je Beaumont?"

"Svojih deset kilometrov, po cesti iz Chene-a v Stenay, ki gre tu spodaj mimo."

Glas topov ni ponehal; zdelo se je, da se z neprestano rohnečim gromom pomika od zapada proti vzhodu. In Sambuc je dodal:

"Hudiča, to je vroče! — Na dejal sem se in naprej sem vam povedal, davi, gospod general: to so gotovo baterije, ki smo jih videli v Dieuletskih gozdih. To uro mora imeti 5. zbor na vratu vsa to arnada, ki je prišla čez Buzancy in Beaumont." Napočil je kratek molk, dočim je v daljavi še glasneje grmela bitka. Maurice je stiskal zobe; grabila ga je divja želja, da bi vzkliknil. Zakaj ne marširajo topovom naproti, takoj, brez mnogih besed? Nikoli še ni bil čutil enakega razburjenja.

Vsak strel je budil odmev v njegovih prsih, dvigal ga in ga navdajal s kruto potrebo biti tam poleg, biti tam, napraviti konec.

Ali se jim je še vedno samo stiskati okrog bitke, dotikati se je s komolecem, ne da izstrele le eno kroglo?

Kakor za stavo jih vlačijo v neprestanem begu takole okrog, že odkar je napovedana vojna. V Vouziersu so slišali samo streljanje arijergarde. V Oches-u jih je sovražnik obstreljeval le kratek hip, od zadaj. In oni naj gredo dalje, ne pa z brzim korakom tovarišem na pomoč? Maurice je gledal Jeana, ki je bil smrtnobled kakor on in ki so se mu oči svetile kakor od groznice. V prsih vsakatega je utripalo srce, kakor da se zdaj zdaj razpoči.

Nastopil je nov presledek čakanja: častnik generalnega štaba je stopal po ozki stezi navkreber po griču. Bil je general Douay, ki je skrbipolnega lica hitel gledat, kaj je. In ko je on sam izprašal prostovoljnike, se mu je izvil vzklik obupa: tudi če bi bil zjutraj vedel o tej stvari, kaj bi bil mogel storiti? Želja maršalova je bila docela nedvomna: naj stane kar hoče, zvečer mora prekorčiti Meuso. Kako bi zdaj združil lestvičasto raztresene in v Raucourt napotene čete, da jih naglo vrže v Beaumont? Ali ne bi prišel prav gotovo prekasno?

Že se ji bil moral 5. zbor v okolici Mouzona začeti umikati; jasno znamenje je bil grom topov, ki je šel vedno bolj proti vzhodu, kakor nesrečno neurje, ki se oddaljuje o dhipa do hipa.

Z vzmahom besne onemoglosti ja dvignil general Douay obehve roki nad dolinamiin griči, njivami in gozdi razprostrtim v polkrogu naokoli. In ukazal je: nadaljevati pohod proti Raucourtu.

KONFERENCA SLOV. NAR. DOMA.

Za konferenco S. N. Doma, ki se vrši v sredo dne 8. decembra 1920 so dosedaj prijavila sledeča društva svoje pooblaščenice (ene za društvo in ene za člane delničarje):

Carniola Tent št. 1288 T. M. John Tavčar, Louis Mežnar.

Carniola Hive št. 493 L. O. T. M. Mary Babnik, Mary Kušan.

Dram. dr. Ivan Cankar: Josipa Terbižan.

Clevelandski Delavci št. 14 S. D. Z. Antona Abram, Louis-a Ekart.

Delavec št. 51 S. D. P. Z.: Aloja Kulovic, Johna Eržen.

Dosluzenci: Louis Virant, — George Kranjčič.

Pevsko druž. Edinost: Johna Brečak, Leopolda Jenko.

France Prešeren št. 17 S. D. Z. Johna Bukovnik, Petra Bukovnik.

Glas Clev. Delavcev št. 9. S. D. Z. Johna Brodnik, Franka Bogovič.

Sv. Janeza Krstnika št. 37 J. S. K. J.: Franka Zorič, Johna Intihar.

Jugoslav Camp, št. 293 W. O. W.: Johna Galič, Josipa Brezovar.

Lunder Adamič št. 20 S. S. P. Z.: Jakoba Švigelj, Louisa Oražem in Johna Bernik.

Lipa št. 129 S. N. P. J.: Fr. Smile, Ivana Avsec.

Napredne Slovenke št. 187 S. N. P. J.: Ivanko Pavlin, Margareto Tancek.

Napredni Slovenci št. 5 S. D. Z.: Andreja Tekave, Johna Pirnat.

Naprej št. 5 S. N. P. J.: Josipa Skuk, Jerneja Rožanc.

Primož Trubar, št. 126 S. N. P. J.: Franka Drganc, Mike Koss.

Ribnica št. 12 S. D. Z.: Louis Oražem, Math. Križman.

Sava št. 87, S. S. P. Z. Jakoba Kolman, Johna Turk.

Slovenija: Franka Černe.

St. Clair Grove št. 9 W. O. W.: Fannie Trbežnik.

Svobodomiseln Slovenke št. 2 S. D. Z. Alojzijo Čebular.

Slovenska Narod. Čitalnica: Johna Steblaj.

Srca Jezusa: Johna Levstik, Franka Baraga.

Slovenec št. 1 S. D. Z.: Franka Osredkar, Antona Ogrinc.

Slovenski Sokol: Mike Koss, Franka Jerič.

Slov. Soc. Pevski Zbor "Zarja" Leo Poljšaka.

Slovan št. 3 C. D. Z.: Josipa Zakrajšek, Jakoba Javornik.

Sv. Vida št. 25 K. S. K. J.: Antona Grdina.

Vodnikov Venec št. 147 S. N.

P. J. Franka Česen, Janko Rogelj.

Slov. Soc. Klub t. 27: Avgusta Komar.

Nekatera društva bodo še le na sejah, ki se vrše te dni izvolila zastopnike, vsled česar imena istih danes ne morejo biti prijavljena.

Zastopniki in pooblaščenici so vabljeni, da se vsi vdeležijo te konference. Nikogar ne sme manjkati, kajti društva in delničarji so jim poverili zastopstvo torej je njih dolžnost se vdeležiti te delničarske seje.

L. MEDVEŠEK, fin. tajnik.

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

DELNIČARJEM S. N. DOMA.

Redna letna delničarska seja S. N. Doma se vrši dne 8. Decembra 1920, v lastni dvorani št. 3. **PRICITEK TOČNO OB 8. URI ZVEČER.**

Vsi pooblaščenici društev in delničarjev, kakor tudi posamezni delničarji so uljudno vabljeni, da se gotovo vdeležijo te seje, ki bo važna za nadaljni razvoj S. N. Doma. Pridite vsi.

L. MEDVEŠEK, fin. tajnik.

Velika Razprodaja

Razprodati se mora vse, do zadnjega kosa

Razprodaja se prične 7. decembra

in traja toliko časa, da se proda zadnji kos blaga iz naše trgovine z modnim blagom in čevlji. Zaloga vredna \$20.000 se mora prodati v teku 30 dni, ker potem se bodo porabili naši prostori in svrhu druge trgovine. Na tej razprodaji ne boste videli nikakih pisanih cen, kajti prodajalo se bo za vsak denar, kdor da več!

Zatorej rojaki, vas uljudno opozarjamo na to razprodajo ker naša ogromna izguba je vaš dobiček. Božični prazniki so tukaj in vi gotovo potrebujete obleke in obuval. Pridite k nam in za majhen denar boste dobili veliko blaga. Tukaj vam navajamo nekatere zbirke, izmed tisočerih, ki so vam na ponudbo napol zastonj:

Jako velika zbirka žametastih in kobčinastih klobukov v vseh poljubnih barvah in velikostih, moških kap, prazničnih in delavnih srajc, spodnje obleke v enem ali dveh kosih, delavnih hlač in overalls, in volnenih jopičev.

Za dečke imamo zelo lepe suknje iz lepega volnenega blaga, velikosti od 2 do 6, jako lepe žametaste obleke od velikosti 2 do 6, vso spodnjo obleko, nogavice, rokavice, žepne robce, jako pripravne za božična darila po 3 in po 6 v eni škatli, svedre (slipover), velike in majhne predpasnike, spodnja krila flanelasta in konteninasta, blago na jarde in tako naprej.

V obuvalih imamo raznovastne čevlje za praznik in delavnik za moške, ženske in otroke. Izvrstna zbirka galošev ali robarjev in over shoes na 4 zaponke ali na 8 gumbov. Izvrstni ženski čevlji v črnem in rujavem usnju v velikih merah.

Torej še enkrat poudarjamo: — Naša izguba je Vaš dobiček.

PRIDITE IN KUPITE SEDA, KER S TEM SI PRIHRANITE DENAR. ULJUDNO SE PRIPOROČAMO VSEM ODJEMALCEM.

JACK BOBNAR

153000 Waterloo Road.

Colinwood, Ohio

ALERT CLOTHING CO.

Na naši veliki razprodaji moških volnenih oblek in suknj se vam bo nudilo najboljše obleke in suknje po \$21.00.

Ne zamudite naše razprodaje!

ALERT CLOTHING CO.

na
ST. CLAIR & E. 55 cesti.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popold. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

IŠČEMO

15 NAKLADALCEV PREMOGA

Stalno delo; dobra plača; čista moderna "boarding" hiša ter boljša hrana kot v katerikoli premogovni kampi.

Mi iščemo dobre moške; moške, ki so vredni dobrih plač; moške, ki želijo dobre življenske razmere; moške, ki cenijo dobro postopanje. Ako ste dober delavec in želite takojšnjo delo se zglasite na

715 Prospect Ave. Soba 461.

Vprašajte za

MR. REICH

VOZNI LISTEK SE VAM PLAČA.

LOKALNE NOVICE

— Dva lopova sta prišla večeraj okrog 7. ure zvečer v prodajalno slovenskega grocerista Louis Perneta, na 1142 Addison Rd., ter sta z revolverji v rokah prisilila lastnika, da jima je izročil \$60 iz registra, nato sta mu pa še preiskala žepa, v katerih sta dobila \$20, ter mu vzela tudi prstan, katerega je imel na roki. Obvestil je takoj policijo, toda ta je tako zaposlena pri iskanju kotličkov, da je izgubila že vsak smisel za lovitev zločincev, zato tudi ni misliti, da bi prišla na sled lopovoma.

— V našem uradu se nahaja pismo pod šifro "Sreča", ki je prišlo v odgovor na neko ženitveno ponudbo, ki je bila priročena v našem listu. — Pismo ima pri nas tudi Rezi Novak.

— Še en dodaten stavski stroj (Linotype) je dobila tiskarna, ker delo, ki ga imamo, je postalo že tako veliko, da ni bilo več mogoče izhajati s samo enim stavskim strojem. Tako rastemo in napredujemo, počasi sicer, toda s

sigurnim korakom, kajti slovenski delavci v Clevelandu in drugod se zavedajo, da je delavsko podjetje kot je naša tiskarna neobhodno potrebno za napredek slovenskega delavskega življenja v Ameriki. — Podpišite še vi eno delnico za \$10, in postanite solastnik podjetja!

— Danes zvečer se vrši v Kunčičevi dvorani direktorska seja Slovenskega Del. Doma v Collinwoodu, on obenem tudi seja Waterloo kluba. Vsi so prošeni, da se vdeležijo te seja, ki ima ukreniti številne nadyse važne zadeve.

— Članom dram. dr. "Ivan Cankar" se naznanja, da se je redna mesečna seja, ki bi se imela vršiti v sredo 8. decembra, preložila na ponedeljek 12. decembra, to pa radi konference Slov. Nar. Doma, ki se prične v sredo 8. dec. Člani so prošeni, da to vpoštevajo.

— Na sinočni seji mestne zbornice je prišla na dnevni red tudi prohibicijska predloga koncilmana Sulzmana, katere namen je bil spraviti kolikor mogoče veliko kazni, ki bi se jih plačalo vsled kršitve prohibicije v mestno blagajno. Prvotno je

bila predloga zelo drastična in je bila suhačem zelo po volji, potem pa so ji kot so dejali suhači, izruvali zobe, zato pa so se zarotili proti nji, in ko je včeraj prišla na glasovanje je pogorela. Ako bi bila sprejeta, tedaj bi bila kazen za kršitev prohibicije manjša kot pa jo določa Crabbejev zakon.

— Ko se je v ponedeljek proti jutru prebudil Jos. Frank, ki stanuje na 1136 E. 62 St., je videl, kako se je neka črna postava zibala pred njegovi moknom. Splazil se je iz postelje, nenadoma odprl okno ter s pestjo sunil v čeljust nočnega obiskovalca. Ker pa ta le še ni hotel bežati, je Frank ustrelil iz revolverja, ki ga je imel v roki. Tedaj je ropar videl, da to ni več prazna šala, pa jo je popihal, kolikor so ga nesle pete.

— Roparji so napadli v bližini St. Clair ave in E. 55 St. rojaka John Vokača, ki stanuje na 5518 Carey ave. Ko se jim je hotel iztrgati in zbežati, je eden ustrelil za njim in mu prestrelil levo ramo. Sedaj se nahaja v St. Clair bolnišnici.

— Plinovno vprašanje v Clevelandu je že toliko časa na rešetih, da človeka skoro glava boli, ko dan na dan sliši ista prerekanja, ne da bi prišlo do kakega rezultata. V soboto je predsednik plinovne družbe podal zopet nove pogoje, o katerih pravi, da s končani. Glasom teh pogojev je družba pripravljena skleniti kontrakt le za dobo dveh let, ker pravi, da "ne ve, če bo dovela plina za več časa", in sicer po takozvani vzpenjajoči lestvici, glasom katere bi moral vsak odjemalec plačati za prvih tisoč kubičnih čevljev plina 50c, za nadaljnji tisoč zopet več in tako dalje, najvišja cena pa naj bi bila \$1 za tisoč kubičnih čevljev. Komitej mestne zbornice, katere mu je poverjeno plinovno vprašanje, teh pogojev sploh ne mara razmotrivati, zato je župan odredil, da se danes vrši konferenca, na kateri bo navzoč samo on in predsednik plinovne družbe.

— Včeraj se je pričela obravna proti George "Jiggs" Lost-einerju, ki ima baje brezštevila zločinov in ropov na svoji vesti. Zajet je bil, ko je on in še več drugih banditov pred ponedeljnim poskusilo oropati banko v Bedfordu.

— Vremenski prerok pravi, da nas bo danes proti večeru najbrže obiskal sneženi mož.

IZ URADA SLOV. DEL. DOMA

Danes, dne 7. decembra se vrši v Kunčičevi dvorani seja Direktorja Slovenskega Delavskega Doma v Collinwoodu. Obenem je to tudi seja Waterloo Kluba in prošeni so vsi zastopniki društev, ki so v akciji za S. Del. Dom da se vdeležijo seja. Na dnevnem redu je za ukreniti mnogo važnega glede konvencije Sl. D. D., ki se bo vršila 20., 21. in 22. decembra. Torej na svidenje nocoj točno ob 7.30.

A. ZUPANC, tajnik.

Ali trpite na slabem vidu, očesnih boleznih, glavobolu, nervoznosti ali na kateri izmed mnogih bolezni, ki jih povzročijo slabe oči? Več sto ljudi, katere sem jaz ozdravil z mojo metodo, ne trpi več na teh boleznih. Ako ste poskusili že vse specialiste in vas še vedno boli glava, oči, itd., ne obupajte, seznanite se z mojo metodo, ki se vam, po jasni brezplačno.

Dr. L. STARCE
OPHTHALMOLOGIST
6127 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Uradne ure: 10-12; 2-4; 6-8;
ob nedeljah in sredah 10-12.

Bila sem bolna na srcu celih 5 let. Poiskovala sem mnogo zdravnikov a vse zaman. V obupanju sem se obrnila na slovenskega zdravnika kiropraktike

Dr. Alb. Ivnik-a
6408 ST. CLAIR AVE.

ter popolnoma ozdravela v teku enega meseca. Njega zelo priporočam rojakom in rojakinjam. MARY UMEK, 5512 Carry Ave.

Frank Cerne 6033
JEWELER AND MUSIC STORE

MIKLAŽ JE TU.

Njegova skrinjica je napolnjena z velikansko zbirko zlatnine in draguljev namenjenih za praznike — Prav mnogo jih je pustil v naši trgovini in zato vas obveščamo, da je naša zbirka božičnih daril jako bogata in različna. V njej se nahajajo biseri, zlatnina, ure, Columbia grafonole, plošče, klavirji in igralni valci.

MALI OGLASI

ODDAJO SE 2 čedni sobi za 2 ali 3 fante s hrano ali brez. — Zglasite se na 780 London Rd. Prvo nadstropje. A. Mrmolja. 299

ISČEMO 10 živahnih prodajalcev delnic, ki zaslužijo lahko od \$50 do \$200 tedensko. Zglasite se jutri od 8:30 dopoldne do 4. popoldne, v sobi 200 Schofield Bldg. Drugo nadstropje. 290

ISČE SE STANOVANJE! Družina brez otrok, želi dobiti do 1. januarja 1921 ali preje stanovanje obstoječe iz 4 sob s kopališčem in električno razsvetljavo. Kdor ima kaj priličnega naj sporoči Mary Supan, 1110 E. 64. St. (zadaj) Ravno tam se proda tudi preša in mala peč po nizki ceni. 290

PRODAJAMO HIŠE - LOTE in FARME
ISTOTAKO ZAMENJAMO FARMSE ZA POSESTVA V MESTU.
Za pošteno posrežbo se vedno obrnite na
D. STAKICH & J. KRALL
15813 WATERLOO RD.

Nuga-Tone
RAZVIJE MOČNE IN STALNE ŽIVCE, BOGATO, RUDEČO KRI, ŽIVAHNE MOŠKE IN ŽENSKKE

Vsak organ in vsaka funkcija telesa, se zanaša na močno živčno silo za zdravo življenje in delo. Nuga-Tone je bogat fosforus za živce in za železo v krvi. Sestoji iz osem vodljivih zdravilnih medicinov, najboljših priporočanih od znamenitih zdravnikov.

Zelo dolge nadloge, neprebava, slaba prebava, zabasnost, bolan glavobol, jetrne nadloge, plin v želodcu in drobjavju, kislina v želodcu, smrdljivo dihanje, bel jezik, davilivi žolč, dviganje zavzete jedi, pekoč občutek, bolezen v želodcu, in druge zrazabljive bolezni so hitro odpravljene z vno rabo čudežnega zdravila Nuga-Tone. Da vam dober tek, povečalo bo vašo težo in spali boste dobro in se počutili kot nova oseba. Nuga-Tone krepi, rofi in ojačuje vse najvažnejše organe. Gradi močne, utrjene in korenjaste moške in zdrave in krasnejše ženske. Na tisoče ljudi jemlje in hvale Nuga-Tone. Izrežite to naznailo in ga vzemite v lekarno, dobite eno steklenico Nuga-Tone in ako niste popolnoma zadovoljni vrnite ostalo in vrnjen vam bo denar. Ako ne morete dobiti zdravila pri vašemu lekarnarju, nam pošljite \$1.00 in dobili boste zdravilo za cel mesec z naprejo plačano poštino.

Drugi: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 529 So. Dearborn St. Chicago, Ill. Guaranteed. Retail price \$1.00.

THE W-K DRUG CO.
St. Clair, vogal Addison Rd.
Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

MI izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.
JOHN KOMIN, Lekarnar.

THE ABBEY LAND CO.
1342 E. 55th St. vogal St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

BODITE PAMETNI in kupite AR-BU MAZILLO
za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.
THE AR-BU LABORATORIES CO.
14017 Darley Ave. Cleveland, Ohio.

OGLAS
Slovensko dekle, ravnokar došlo iz starega kraja želi dobiti službo pri dobrih ljudeh bodisi Slovincih ali pri ljudeh druge narodnosti. Kdor želi služkinjo ali ve za službo, naj sporoči na 5377 Stanard Ave.

HIŠA NAPRODAJ.
8 sob, za dve družini, po nizki ceni, ker mora biti prodana, nemudoma. Razprodajalo se bo tudi pohištvo, in obleka, po zelo nizkih cenah. Hitite in se poslužite dane vam prilike. Zglasite se na 975 E. 74. Str. blizu St. Clair Ave.

SLUŽBA.
Dekle, ki razume nekoliko angleščine, dobi dobro službo. Oglasite se na 907 Parkway Rd.. Vzemite through Superior karo ali pokličite po telefonu, Eddy 3297 J. 295

Za boleznin in bolečine
PAIN-EXPELLER
Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

Znižanje! Znižanje!

Vprizorili smo veliko znižanje cen na vsemu zimskemu in jesenskemu blagu: na vrhnjih oblekah za fante in dekleta, na spodnjem perilu za celo družino — povrhnjih ženskih oblekah za hišna dela, itd.

Istotako so znižane cene obval za celo družino.

VELIKA ZALOGA GALOŠEV
JOHN DEBELJAK
580 E. 152nd St.

MI PRODAJAMO FARMSE.

Delavci se dobro zavedajo v slabih časih, da je farma edin prostor, kjer je človek brez vsakih skrbi glede bodočnosti.

50% produktov prodanih dandanes na ameriškem trgu prihaja iz farm. Kmetje so večjega pomena za Ameriko, kot jeklarski delavci, premogarji in težaki, kajti jesti mora vsakdo.

Kupite si farmo in postanite neodvisni, skrbeti vam ne bo treba več, ali boste delali prihodnji teden ali vas bodo odslovili. Naš delavec je imel najboljšo čase tekom sedanje vojne. Opomogel si je. Toda ali bo tako odale? Mislimo, da ne. Zato bo vsak pameten delavec kupil farmo, kakoršno že premore.

Oglasite se ali pišite še danes.

THE ABBEY LAND CO.
1342 E. 55th St. vogal St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

LIBERTY BOND IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.
Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal deveta cesta in Euclid ave., nad Singer Sewing Machine Co. Oddajte do 6. ure zvečer.

Mного ponosa je že ustvaril list Enakopravnost v Ameriki bivajočim rojakom. Ali si pa rojaki tega prizadevate spoznavati. Pokažite to tem, da ste tudi vi ne le samo čitatelj lista, temveč tudi lastnik. Kupite delnice in postanite njegov lastnik.

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.

Vložite denar po 5%

pri

Slovenskem Stavbinskem & Posojilnem Društvu

6313 ST. CLAIR AVENUE

Odperto tudi zvečer, razven ob sredah.

Tiskovna Družba

THE

American-Jugoslav Ptg. & Pub.

Company.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna Tiskovine Dnevnik Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE.